

NOMOI ΠΟΙΝΕΣ

ΔΙΚΑΙΟ – ΝΟΜΟΙ

Οι νόμοι είναι κανόνες που ρυθμίζουν την κοινωνική ζωή και θέτουν τα όρια μεταξύ επωφελούς και επιβλαβούς. Το δίκαιο είναι το σύνολο των κανόνων αυτών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΟΜΩΝ

- Λειτουργεί παιδευτικά και κοινωνικοποιεί, καθώς μαθαίνει στους ανθρώπους να ζουν ρυθμίζοντας την συμπεριφορά τους σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου.
- Λειτουργεί σωφρονιστικά και επαναφέρει την τάξη.
- Λειτουργεί προστατευτικά για το άτομο και την κοινωνία, αφού αποτρέπει τις παρανομίες.
- Λειτουργεί αποτρεπτικά, καθώς εκφοβίζει με την απειλή των ποινών τις παραβάσεις.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΟΜΩΝ

- Το άτομο πρέπει να σέβεται και να ρυθμίζει τη συμπεριφορά του βάσει των νόμων.
- Η πολιτεία να θεσπίζει σωστούς και δίκαιους νόμους και να επιτηρεί την τήρησή τους.
- Να επιτηρεί την ορθή εφαρμογή τους.
- Να τιμωρεί αξιόποινες πράξεις.
- Οι φορείς κοινωνικοποίησης, ήτοι οικογένεια και σχολείο να προωθούν ορθά πρότυπα και να καλλιεργούν τον ορθολογισμό και την ευθυκρισία έτσι ώστε να διαμορφώνουν προσωπικότητες με ακέραιο χαρακτήρα.
- Να συντάσσονται με δίκαιο τρόπο.
- Να υφίσταται ο διαχωρισμός των εξουσιών νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής.
- Οι φορείς της νομοθετικής εξουσίας να είναι αδέκαστοι.

ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΝΟΜΩΝ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Εξασφαλίζει την ομαλή συμβίωση των ανθρώπων διασφαλίζοντας την σωματική τους ακεραιότητα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Εξασφαλίζει την ελευθερία στη διακίνηση των ιδεών, των πληροφοριών και των γνώσεων.

ΣΥΝΑΙΣΘΗ- ΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Διασφαλίζει το αίσθημα της σιγουριάς και της ασφάλειας στους πολίτες

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και την αρμονική συνύπαρξη.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Προστατεύει το δημοκρατικό πολίτευμα.

ΗΘΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και καλλιεργεί τις ηθικές αξίες και ιδανικά εθίζοντας τους ανθρώπους σε έναν ενάρετο τρόπο ζωής χωρίς παραβατική συμπεριφορά.

ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

NOMOI

Οι ίδιοι οι νόμοι και ο τρόπος σύνταξής τους ευνοεί ενίοτε την εξυπηρέτηση ιδίων συμφερόντων. Ενίοτε είναι αναχρονιστικοί και αυθαίρετοι με αποτέλεσμα να εγείρουν συναισθήματα απογοήτευσης και οργής.

Ενίοτε δεν παρατηρείται πιστή εφαρμογή των νόμων, άλλοτε είναι επιλεκτική, άλλοτε ο έλεγχος είναι ελλιπής, επικρατεί διαφθορά, ενώ η γραφειοκρατία δυσχεραίνει την ομαλή εφαρμογή τους.

KOMMATA

Τα κόμματα απαξιώνουν τους νόμους και δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία της βουλής.

ΑΤΟΜΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κυριαρχεί ο ατομισμός και η αποπνευματοποίηση που ευνοούν την καταπάτηση των νόμων.

MME

Τα ΜΜΕ χειραγωγούν την κοινή γνώμη, αντιμετωπίζουν απαξιωτικά τη δικαιοσύνη και δεν φέρουν στο φως αξιόποινες πράξεις, όταν αυτές διαπράττονται από την εξουσία και τους ισχυρούς οικονομικούς κύκλους από τους οποίους εξαρτώνται.

ΕΞΟΥΣΙΕΣ

Δεν γίνεται πάντα σωστά ο διαχωρισμός των εξουσιών, ενώ η γραφειοκρατία παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών της νομοθετικής.

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΝΟΜΩΝ

- η αντικοινωνική φύση ορισμένων ατόμων
- διάπραξη εγκλημάτων εν βρασμώ ψυχής
- η δυσλειτουργία των φορέων κοινωνικοποίησης δεν προωθεί τον σεβασμό στους νόμους
- η οικονομική κρίση σε συνδυασμό με το καταναλωτικό πνεύμα της εποχής μας διαιωνίζει τις κοινωνικές ανισότητες που οδηγούν σε βίαιες συμπεριφορές
- συχνή προβολή προτύπων βίας στα ΜΜΕ

ΠΟΙΝΗ

Οι νόμοι είναι κανόνες που ρυθμίζουν την κοινωνική ζωή και θέτουν τα όρια μεταξύ επωφελοδούς και επιβλαβούς. Το δίκαιο είναι το σύνολο των κανόνων αυτών.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΟΙΝΗΣ

- Λειτουργεί παιδευτικά και σωφρονιστικά.
- Λειτουργεί προστατευτικά για το άτομο και την κοινωνία, αφού αποτρέπει τις παρανομίες.
- Λειτουργεί αποτρεπτικά, καθώς εκφοβίζει με την απειλή των ποινών τις παραβάσεις.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΙΝΩΝ

- Σωστή λειτουργία σωφρονιστικού συστήματος μέσω:
 - ✓ ύπαρξης εξειδικευμένου προσωπικού
 - ✓ επαρκούς φύλαξης
 - ✓ επιτήρηση για την ευταξία στο πλαίσιο των σωφρονιστικών ιδρυμάτων και να μην παρατηρούνται εντός αυτών φαινόμενα βίας και εγκληματικότητας.
- Δημοκρατικός χαρακτήρας ποινών.
- Ισότιμη επιβολή ποινών.
- Να μην προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΠΟΙΝΩΝ

- Αποκαθιστά τη δικαιοσύνη
- Σωφρονίζει και διαπαιδαγωγεί το άτομο
- Αποκαθιστά το κλίμα ασφάλειας

ΚΑΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΝΩΝ

- Αναπαράγει τη βία.
- Προκαλεί την αντίδραση του παραβάτη.
- Προκαλεί την αντίδραση του αδικημένου, όταν αυτός δεν ικανοποιείται από την ποινή του ατόμου που τον αδίκησε.
- Συντηρεί τον φόβο.
- Προσβάλλει τον άνθρωπο και τον ανθρωπισμό.
- Υπονομεύει το δημοκρατικό πολίτευμα.

ΘΕΣΜΟΙ

- Οι **θεσμοί** είναι οι **σταθεροί και οργανωμένοι τρόποι με τους οποίους λειτουργεί μια κοινωνία**, ώστε να ρυθμίζεται η κοινωνική ζωή και να καλύπτονται βασικές ανάγκες των ανθρώπων.
 - Οι θεσμοί είναι **κανόνες, οργανισμοί ή πρακτικές** που καθοδηγούν τη συμπεριφορά των ανθρώπων και διατηρούν την κοινωνική τάξη.
 - Οι θεσμοί είναι το **πλαίσιο μέσα στο οποίο οργανώνεται η κοινωνία** και χωρίς αυτούς δεν θα υπήρχε κοινωνική συνοχή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- **Οικογένεια** → ρυθμίζει τις σχέσεις συγγένειας και ανατροφής
- **Εκπαίδευση / Σχολείο** → μεταδίδει γνώσεις και αξίες
- **Κράτος** → οργανώνει την εξουσία και τη διακυβέρνηση
- **Δικαιοσύνη** → εφαρμόζει τους νόμους
- **Θρησκεία** → διαμορφώνει ηθικές και πνευματικές αξίες
- **Οικονομία** → ρυθμίζει την παραγωγή και διανομή αγαθών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- έχουν διάρκεια στον χρόνο
- βασίζονται σε κανόνες και αξίες
- είναι αναγνωρισμένοι από την κοινωνία
- επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ανθρώπων

Θεσμοί

Γενικό πλαίσιο

Μπορεί να είναι
άγραφοι

Μακροχρόνιοι

Κοινωνική αποδοχή

Νόμοι

Συγκεκριμένοι κανόνες

Πάντα γραπτοί

Αλλάζουν συχνότερα

Κρατική επιβολή

Η διαφορά θεσμών και νόμων είναι ότι οι θεσμοί είναι το γενικό πλαίσιο οργάνωσης της κοινωνίας, ενώ οι νόμοι είναι οι συγκεκριμένοι κανόνες που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των πολιτών.